

(Политика, 4.9.2010)

Портпарол Стејт департмента Џејмс Рубин је у октобру 1999. године изјавио „да САД не подржавају независност Косова, о томе нема ни говора”. Одлазећи генерални секретар НАТО-а Хавијер Солана истог тог месеца исте године изјављује: „Имамо Резолуцију 1244 Савета безбедности УН и ја сам у обавези да је поштујем”. Гернат Ерлер, државни секретар у Министарству спољних послова Немачке, у јануару 2006. године изјављује за „Дојче веле” како „Косово међународноправно и даље потпада под суверенитет СЦГ и да сваку измену у том смислу мора да одобри Србија”.

Како је дошло до промене тих, не тако давних изјава и ставова са Запада? И зашто? Ако стално дајете политичке уступке да би добили економске уступке, а они вам обезбеђују какав-такав социјални мир, а он вам опет обезбеђује власт, онда је то део одговора. Ако вам ММФ диктира и плате и пензије, ако смо јако забринути што у Турску сада због наших малих капацитета не можемо да извеземо више од 600 тона говедине, онда је и то део одговора. Ако, пак, имате неусклађеност средстава и циља, при чему је циљ опстанак Косова у границама Србије, а унапред саопштавате која ћете средства користити, а која никако нећете користити, и то је део одговора. Ако нисте „случај Рачак” истерали до краја и показали западним пријатељима како је тај окидач агресије на Југославију 1999. била обична намештаљка, ако се није на томе и са државне стране после 5. октобра 2000. инсистирало, ако нисте на време процесуирали све злочине против Албанаца учињене на Косову пре марта 1999. и током бомбардовања, онда је и то део одговора. На светском економском форуму у Давосу 1999. британски премијер Тони Блер није прекорео Београд због начина на који управља Косовом, већ због тога што није широм отворених руку прихватио „привредне реформе”. За време бомбардовања Југославије 1999. није гађан ниједан објект који су власници странци или приватници. Део одговора?

Колико смо инсистирали на томе да се после 1999. до хиљаду српских војника и полицајаца врати на Косово? Да ли је Запад из одсуства наше заинтересованости за тај повратак могао да извуче неке закључке? Наравно. Да ли инсистирамо на повратку нашег цивилног радара на Копаоник? Американци не дозвољавају. Наша реакција? Нема је.

Увек треба преиспитивати политику, па и самог себе. У жестокој смо кризи духовних, културних, моралних и политичких вредности. Дефетизам поприма размере епидемије. Делимо се на западњаке и славенофиле, на прогресивне и реакционарне, на недужне и кривце, ушли смо у еру безгрешне политике и безгрешних политичара. Није можда морално, али је по закону. Тако кажу...

Све је то део одговора. Природа сваког сукоба обично се мења ако он потраје дуже него што је предвиђено. Каква ће бити наша стратегија поводом Косова после 9. септембра? Концепција? Јалова? Реална политика, или како је то Кант називао „бешчасна стратегија”? Је ли Србија добровољно и за будућност изгубила монопол силе? Наравно, неки ће да поскоче: „Ха, ту смо, опет би рат”. А на Балкану Србија више никада неће ратовати. Тако кажу. А ако Санџак покуша сецесију? Ни тада? Разумем просвећене пацифисте, али не и религиозност пацифизма код нас. Безусловно одбијање силе није рационално одбрањив став, јер се не позива на неке норме које се могу уопштити, већ на догме које прихватају само верници. Тачно је да ми ресурсе силе сада немамо. А зашто немамо? Ко је одговоран за то? То није дошло изненада, дужи је то процес. Како мислимо да ће Србија у вези са питањем Косова бити озбиљно третирана ако јој треба годину дана да набави гуме за десетак борбених авиона? Мали смо, слаби и не можемо против империје? Да ли то значи да ако империја закључи да нам ампутира још који део, да ће иста логика објашњења важити и тада? Или ћемо то спречити ако уђемо у НАТО? А они нас не примају док изричито не признамо независно Косово. Део одговора?

Када је 1974. дошло до најозбиљније кризе око Трста између СФРЈ и Италије, Југославија је на границу с Италијом, чланицом НАТО-а, извела три дивизије. Тито је обукао маршалску униформу и отишао на командно место у Винуцу, у Словенију. Вашингтон нас је молио да не нападнемо Италију. Годину дана касније потписани су Осимски споразуми. Онда је на Брионе у госте маршалу стигла Софија Лорен.